

Seat No. _____

HAN-1901100201030501

B. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F.-2019)

Examination

June – 2023

Sanskrit : Paper-5

(Natya-Kalidaskrut-Abhigyanshankuta)

(Elective-1) (New Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनामंथी कोष्ठपक्षे श्लोकोनुं विवरण साथे भाषान्तर करो : ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following verses giving 8
explanatory note where necessary :
- (१) ग्रीवाभङ्गाभिरामं मुहुरनुपतति स्यन्दने बद्धदृष्टिः
पश्चार्धेन प्रविष्टः शरपतनभयाद्भूयसा पूर्वकायम् ।
यामाहुः सर्वबीजप्रकृतिरिति यया प्र
प्रत्यक्षाभिः प्रपन्नस्तनुभिरवतु वस्ताभिरष्टाभिरीशः ॥
- (२) अनाघ्रातं पुष्पं किसलयमलूनं कररुहे
रनाविद्धं रत्नं मधु नवमनास्वादितरसम् ।
अखण्डं पुण्यानां फलमिव च तदूपमनघं
न जाने भोक्तांर कमिह समुपस्थास्यति विधिः ॥
- (३) क्षामक्षामकपोलमाननमुरः काठिन्यमुक्तस्तनं
मध्यः क्लान्ततरः प्रकामविनतावंसौ छविः पाण्डुरा ।
शोच्या च प्रियदर्शना च मदनक्लिष्टेयमालक्ष्यते
पत्राणामिव शोषणेन मरुता स्पृष्टा लता माधवी ॥
- (४) रम्यान्तरः कमलिनीहरितैः सरोभि
श्लयाद्गुमैर्नियमितार्कमयूरखतापः ।
भूयात्कुशेशयरजोमृदुरेणुरस्याः
शान्तानुकूलपवनश्च शिवश्च पन्थाः ॥
- (अ) पूर्वापर संदर्भ आपीने सभजवो : (कोष्ठपक्षे) ६
- (B) Explain with reference any two of the following : 6
- (१) अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।
(२) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ।
(३) स्निग्धजनसंविभक्तं हि दुःखं सह्यवेदनं भवति ।
(४) न सादृशा आकृतिविशेषा गुणविरोधिनो भवन्ति ।

- ૨ કાલિદાસના જીવન અને કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 2 Write detail note on the life and works of કાલિદાસ. 14

અથવા/OR

- ૨ દુષ્યન્તનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 2 The character sketch of દુષ્યન્ત. 14

- ૩ અભિજ્ઞાનશાકુન્તલના આધારે કાલિદાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate Kalidas as a dramatist the basis of the અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્. 14

અથવા/OR

- ૩ શકુન્તલાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 3 The character sketch of શકુન્તલા. 14

- ૪ અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમાં પ્રસ્તુત તત્કાલીન સામાજિક સ્થિતિનો ચિતાર આપો. ૧૪
- 4 Describe the presentation of the social conditions in the time of અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્. 14

અથવા/OR

- ૪ અભિજ્ઞાન શાકુન્તલના પ્રથમ અંકનું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 4 Explain a critical appreciation of the first act of the અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) સર્વદમનપ્રસંગ્ઃ ।
- (૨) દુર્વાસાશાપપ્રસંગ્ઃ ।
- (૩) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
- (૪) ભ્રમરબાધાપ્રસંગ્ઃ ।